

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XVIII

Paříž

Číslo 5

říjen 1989

Náboženský a politický integrismus

V poslední době se hodně mluví o integrismu, zvláště ve Francii, ve spojitosti s rozkolem v katolické církvi, způsobeným arcibiskupem Lefebvrem. Mluví se také o integrismu šíitském v Íránu. Václav Havel vyslovuje ve svém zářijovém interview redaktorce deníku *Libération* své vážné obavy z integrismu politického u nás, pokud nedojde včas k navázání dialogu mezi mocí a demokratickou opozicí.

Co je to integrismus?

Výraz sám je latinského původu a jazykovým kořenem je zde "celistvost", "úplnost". Čiší z něj hned na první pohled jakási nelidskost; v našem světě přece nic není dokonale celistvé anebo úplné! Naše poznání je zlomkovité, říká sv. Pavel (1Kor 13,9).

Integrismus usiluje o zachování, dodržování celého systému v jeho původní neporušenosti, ať už máme na mysli systém jakéhokoliv druhu. Je totiž přesvědčen, že dotyčný systém už nelze vylepšit a že celé lidské úsilí se má zaměřit na jeho dodržování. Je ochoten diskutovat nanejvýš stupeň požadované přísnosti v dodržo-

vání příslušných pravidel, ale odmítá jakýkoliv vývoj systému. Vhodným příkladem politického integrismu je náš český stalinismus ve vší své nehybnosti, způsobené typickým integristickým strachem z jakéhokoliv pohybu. Havel má na mysli integrismus v řadách demokratické opozice u nás, plynoucí z vynucené uzavřenosti a nemožnosti konfrontace s jinými přijatelnými názory. Jednou provždy nastolené "pravdy" o reálném socialismu a "poučení" vedou jejich obhájece k tím větší sveřeposti v jejich hájení, čím je zřejmější jejich nesmyslnost a neudržitelnost.

Absurdita náboženského integrismu nám připadá zjevná na šíitském islámu; pro nás v Evropě je ale významnější integrismus křesťanský, byť méně bojovný, alespoň v naší době. Je anachronismem, nejen v naší překotně se vyvíjející civilní společnosti. Přesto představuje pro část křesťanů východisko z nepřehledné a nesnesitelné situace, která nahání úzkost. Argumentuje tradicí a (hlavně u nekatolíků) texty Písma svatého. V obojím vidí záruku dokonalosti, garantované samotným Bohem a tudíž nenalezitelné nikde jinde v našem světě.

To je výchozí bod např. odmítání ekumenismu (církve má přece pravdu - stačí tedy, když se ostatní zbloudilci do ní vrátí!), svobodu náboženského vyznání, formulovanou 2. Vatikánským koncilem v Prohlášení o náboženské svobodě "Dignitatis humanae" (církve je v pravdě - hájit právo na jiný názor znamená přece za těchto okolností obhajobu ouly!) - atd.

Integrista, který takto uvažuje v základních věcech, nepociťuje pochopitelně nejmenších potíží při odmítání takových maličkostí, jakými jsou současné biblické výzkumy nebo snahy o proslulé "aggiornamento" (mise à jour církve, jak o něm mluvil Jan XXIII.), o napětí ve vztahu k moderním vědám ani nemluvě. V katolické církvi je nejviditelnější známkou integrismu často neústupnost ve věcech liturgie: integristé hájí za každou cenu misál Pia V. a způsob výchovy kněží (včetně oblečení), jak byl stanoven ka Tridentském koncilu, jakoby dlouhá staletí předtím neexistovala nebo neměla v církevní tradici žádnou váhu. Často je tomu tak z prosté neznalosti církevních dějin. Nejlepší zbraní proti integrismu je studium, vzdělání vůbec a dialog s "těmi ostatními". Kéž ho je naší církvi brzy v plnosti dopřáno!

Sonet

Miluji ostřici, tu nabroušenou trávu,
vedle ní kladu ubolenou hlavu,
když mlčet musím, ač jsem v právu,
za drobný zlaťák cti dám slávu

Ptačím pírkem všechnu tíhu nadlehčím
i listem, který padá bez tíže,
když pravdu nesmím říct, raději pomlčím,
zajatá slova padnou za mříže.

Miluji babí hněv, trnitý dřík
jako obranu a záštitu
uklidnit bezmocný vzlyk.

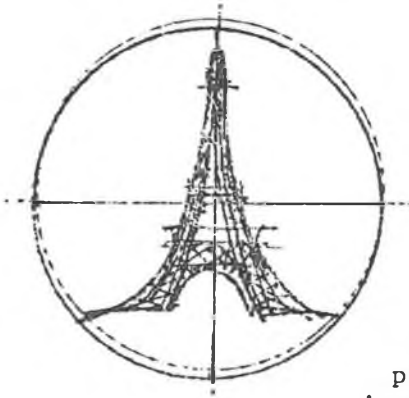
Jsou noci temné, ale každý den se dní,
a proto nevzdávám se v ukrytu,
dokud ve mně žíří svědomí.

J. Hauková

Almanach české poezie
Na střepch volnosti

Vydal Obrys/Kontur - PmD
Mnichov 1989

Zajímavosti z domova & ze světa

Podle dosažitelných informací lze očekávat v Římě, při příležitosti svatořečení blahoslavené *Anežky Přemyslovné* skutečně výjimečné množství účastníků.

Z Československa by mělo přijet na 7.000 účastníků, vedených snad všemi českými a moravskými ordináři, ke kterým se připojí i početní poutníci ze Slovenska.

Ze zahraničí přijedou početné skupiny především z Německa a ze Spojených Států. Také z Francie nás bude v Římě něco přes dvacet.

Po křesťanech v Polsku a v Československu se hlásí ke slovu i křesťané v NDR. Zvláště evangelické kostely se zde stávají výchozím bodem opozičního hnutí proti totalitní moci. Nejen v Berlíně, ale také například v *Lipsku, okolo kostela sv. Mikuláše*, se formují skupiny angažovaných křesťanů k modlitbě, ze kterých začínají vycházet iniciativy k manifestacím za svobodu, v NDR jmenovitě za právo na vysídlení do NSR.

Mezi početnými oběťmi represe u nás, o kterých přináší zprávu z konce září pražská VIA je také evangelický vikář *Zvonimír Šorm* a jeho kolega, vikář *Pavel Pokorný*. Oběma byl odňat státní souhlas jako trest za jejich účast na loňském pohřbu Pavla Wonky (záběry z pohřbu jsme promítali po bohoslužbách v sobotu 15. dubna tr). Proti tomuto zákroku protestovalo písemně 37 převážně mladých evangelíků z Čech.

Tajná i veřejná policie filmovala věřící, vstupující do pražské katedrály ke slavnostním svatováclavským bohoslužbám ve čtvrtek 28. září tr. Část věřících se po bohoslužbách odebrala za zpěvu svatováclavského chorálu přes Malou Stranu na Václavské náměstí, kde se u sochy sv. Václava mělo ve 20 hod konat vzpomínkové shromáždění. Policie však prakticky obklíčila sochu pohotovostními jednotkami a desítkou vozů. Kontrolovala identitu především těch, kdo u sochy položili květiny a nakonec vytlačila účastníky směrem k Můstku.

Prohlášení *Několik vět* podepsalo ke 29. září v poledne už 30.341 osob. Po třech měsících od uveřejnění této petice tedy počet signatářů převyšuje počet členů strany Lidové, jak poznamenává pražské zpravodajství VIA.

CHARTA 77 vydala 21. září prohlášení (č. 60/89), kterým se solidarizuje s vězňnými (a mezitím už propuštěnými) aktivisty v Lipsku, kde došlo, jak známo k jedné z masových manifestací proti Honeckerově režimu v NDR.

Otec Bernáček nám zaslal hezký článek o návštěvě čs. *legionářů*, kteří přijeli z Československa v polovině září k oslavám padesátiletého výročí vzniku českých vojenských jednotek ve Francii v letech 1939/40 (Agde). K návštěvníkům z Československa se připojili někdejší legionáři, žijící dnes ve Francii, Švýcarsku, NSR, USA, Kanady a dokonce i v latinské Americe. Oficiální oslavy trvaly tři dny. Otec Bernáček pro ně sloužil slavnostní bohoslužby v katedrále v Agde, celá návštěva pak byla ukončena návštěvou společného vojenského hřbitova v La Targette u Arrasu.

LETOŠNÍ OSLAVY 28. ŘÍJNA

se budou konat v CENTRE JEAN DAME (17, rue
(17, rue Léopold-Bellan
75002 PARIS - métro Sentier)

čne 29. října tr v 15 hoď.

Na programu jsou "Čeští spisovatelé v Paříži"
1948 - 1989

Pořádá Amitié Franco-Tchécoslovaque

spolu s časopisy Svědectví
Revue K
Lettre Internationale
La Nouvelle Alternative

uvádějí: *Vladimír PEŠKA*
Jan VLADISLAV

součástí programu je četba textů

Hezkyčesky Od Podlahy

... hovořil Pavel Landovský s K.Hvíždadou v knize *Soukromá vzpoura* (nakl. K.Ritter Verlag, Bonn 1988) o své zkušenosti z Ameriky s českými dětmi, kterým je sedmnáct a osmnáct a neumějí česky : ... *najednou zjistily, že ti Češi, kteří k nim choděj, jsou zajímavý lidi, a tak nutěj mámu, aby jim překládala, ale ona jim připomene, jak to odmítaly a jak se styděly za rodiče, kteří mluvěj s divným přízvukem. Nakonec to skončilo tak, že se učej česky tajně...*

J.Krupička v článku *Rodiče, děti, vnuci* (Západ, srpen 1988) se zamyslel nad problémy rodinného jazyka českých rodičů v cizině, tj. jak mají mluvit se svými dětmi narozenými už v nové zemi.

Většina rodičů je totiž přesvědčena, že děti nebudou nikdy češtinu potřebovat, že jim ztíží učení ve škole; tak dochází k situaci, že se v rodinách mluví řečí nové země, s omezeným slovníkem i s bohatým zadrháváním a chybami ovšem, neboť rodiče většinou nový jazyk pořádně neznají. Komunikace se tak v rodině omezuje téměř automaticky na občasně krátké věty, povely a otázky, mizí všechny jemné odstíny, intimita, rozmanitost a vřelost, z nichž se skládá denní styk soudržné rodiny.

A prarodiče ? To už je úplně ztracená záležitost, jazyková propast mezi nimi a vnoučaty je nepřeklenutelná; nemožnost komunikace se snadno změní v chlad a lhostejnost se strany vnoučat, někdy i v posměch. Přitom lehkost učení se řeči u dětí je přímo opakem potíží dospělého člověka.

Argument „realistických“ rodičů : k čemu budou děti češtinu potřebovat ? je míněn především materielně, pokračuje J.K. a bez velké změny smyslu by se dal formulovat poctivěji i větou : kolik jim to vynesese ? Stejně poctivá odpověď kalkulačického rozumu je prostá : málo, pravděpodobně nic. Tak jako nic nevynese četba knihy, poslech hudby, návštěva Louvru... A kolik kdy člověku vynesla čest a láska ? Za oboje se obvykle platí, někdy i životem... Také argument o jazykovém popletení je omyl. Právě mezi vynikajícími osobnostmi kdekoli ve světě je mimořádně vysoký podíl lidí, pro které je dvojjazyčnost samozřejmostí. Tak jako bývala pro řadu generací i v českých zemích a na Slovensku. Všichni čeští buditelé, a důraz je na slově ‘všichni’, byli dvojjazyční, a mnozí z nich uměli na začátku své životní dráhy lépe německy než česky. To platí o Jungmannovi, Preslovi, a Palackém právě tak jako dvě generace po nich o Masarykovi. Mácha psal německé básně a milostné dopisy se stejnou lehkostí jako české.

Děti o zemi svých českých rodičů často nic nevědí, ani neznají důvody, proč rodiče z vlasti odešli. Někdy to nevědí pořádně rodiče sami, většinou však vyplývá tato neznalost dětí z nezájmu - rodičům se nepodařilo ten zájem vzbudit. Někteří se o to ani nepokoušeli; jejich energii a čas zabralo budování nové existence, jiní, pokud se rozhodli k „úpravě poměru ke staré vlasti“ z opatrnosti raději dětem nic nevysvětlují.

A J.K. uzavírá : *Proti pěstování užšího vztahu dětí emigrantů k rodné zemi*

jejich rodičů a proti jejich dvojjazyčnosti je možno vznést vážnou námitku : Děti se narodily v nové zemi, je to jejich vlast, není dobré jejich mysl rozštěpovat a vést je k nejistotě, kam vlastně patří. Odpověď na tuto námitku musí být zcela jasná : občanská a politická povinnost nás i naše děti váže nedvojznačně k novému domovu... nijak však nevylučuje citový, kulturní a dějinný vztah k zemi předků. A základním poutem k ní je právě jazyk.

Získáme-li zájem svých dětí nebo dokonce vnuků o češtinu, budou se číst české knihy na mnoha místech světa ještě v jednadvacátém století. A země našich předků, navracená vládě zdravého rozumu a slušnosti, se bude moci opřít o sympatie a spontánní pomoc tisíců občanů.

V září, říjnu a listopadu si připomínáme

léto 1979	historická cesta papeže Jana-Pavla II. do jeho rodného Polska, průlom do zdánlivě nehybné situace v Polsku i jinde
10. 9. 1919	podepsání mírové smlouvy s Rakouskem v St Germain en Laye
20. 9. 1979	zemřel prezident ČSSR Ludvík Svoboda, rozporuplná postava z doby Pražského jara i po něm
25. 9. 1974	zemřel v Římě teolog ThDr V. Boublík
2.10. 1939	začátek formování našich legií ve Francii (viz také zprávu na str. 5 tohoto <i>Oběžníku</i>)
13.10. 1949	byl tajně, tedy bez souhlasu vlády u nás, vysvěcen na biskupa dnešní pražský arcibiskup, kardinál F. Tomášek
14.10. 1949	vešly u nás v platnost proticírkevní zákony, které jsou dodnes podkladem veškerého omezování církevního života a celého pronásledování křesťanů. Už 40 let...!
14.10. 1964	byl svržen N. S. Chruščev a na jeho místo nastoupil L. Brežněv; začátek katastrofálního úpadku celého komunistického bloku, ze kterého dnes v Moskvě hledají východisko
15.10. 1969	Vyřazením J. Smrkovského a A. Dubčeka z veřejného života je učiněna definitivní tečka za Pražským jarem. Dveře "normalizaci" jsou otevřeny dokořán
16.-22. 1989	týden modliteb za misie v celé katolické církvi končící světovým dnem modliteb (neděle 22.10.)

Četli jsme knihu

Koluje v rukopise v Československu s podpisem *Ještěrka*

Když se to stalo s tou sekerou, byl všemu konec. Sebrala jsem své nejnuttnější věci a odešla s Ivanem.

Jeho maminka se mě zhrozila, byla jsem samá krev a modřina. Byla na mě tak hodná, že jsem se znovu rozbřečela. Říkala mi, že mě nechá u nich, do kdy budu chtít. Že jsou sice chudá rodina, ale že jeden se u nich ještě vejde. Měli malý byt a málo peněz, Ivan vůbec neměl tolik věcí, co já, měl jenom jedny ryfle, jedno tričko a jeho sestra Renata to samý. Moc se mi líbilo, že se nehádají, že tam nevládne právo silnějšího. Bylo tam čisto a útulno jako ve vatičce. Připadalo mi to jako v pohádce, po takové rodině jsem vždy toužila.

Byl to můj nový domov, Ivana jsem poznala i v soukromí. Jeho vzteky a nerváky, jeho abstrák. Píchal si a jeho máma si myslela, že toho dávno nechal. Chodila jsem s Ivanem do party, byli jsme hlavně v jednom starým vyřazeným autobuse u řeky, tam vůbec nechodili lidi.

Už jsme si s Ivanem nerozuměli, fety, do byla mezi námi zeď. Hádali jsme se. Věděla jsem, že se s ním rozejdu, a věděla jsem, že když se s ním rozejdu, budu se muset stěhovat. Neměla jsem kam. Všechno mě to žralo.

Doma jsme se s Ivanem vadivali. Byla tak agresivní, když neměl v sobě fet, že jsem ho úplně nenáviděla. Pak se ale složil a prosil mě, abych se nezlobila, že je to abstrák, že prostě už má asi návyk a píchat si musí.

Ke všemu jsem musela to vše snést a dělat před maminkou, že je vše v pořádku, že Ivan v tom nejede. Často se mě ptala a já Ivana kryla.

Napadlo mě jednou, co s tím, vyřeším to fetem. Ivan mi ale nechtěl nic dát, nechtěl mi to píchnout, vynadal mi a zakázal mi o tom ještě říct slovo. Pověděl mi: "Ty už jsi z těch tvejch bláznivejch rodičů úplněj magor, chceš bejt troska jako já nebo co?" Bylo mi to už úplně jedno, myslela jsem na to, abych ty myšlenky vyhnala z hlavy. Myslela jsem na to, že když budeme s Ivanem ve stejném světě, že se i ty naše problémy s naším vztahem vyřeší. Že když si budu píchat taky, tak pochopím i Ivana.

Jednou Ivan nebyl doma. Šla jsem k partě. Ukecávala jsem kluky, aby mě napíchali. Nadávali mi. Úplně stejný jako Ivan. Stejně jsem to už uměla, udělat si dávku, všechno jsem od nich odkoukala. Škemrala jsem dlouho. Ivanovej nejlepší

kámoš věděl o mejch problémech i důvodech. Nakonec se na-
de mnou slitoval. Řek, máš, co jsi chtěla, nikdo jsme tě
nenutili. Napoprvé to byla svalovka z půlky plata. Kluci
měli děsnej strach, aby mě to nepoložilo a tak mě furt
sledovali. Trvalo to asi čtvrt hodiny a nic nepřicházelo.
Najednou to přišlo, v minutě jsem byla úplně sjetá.

Jak to přišlo, prý jsem zezelenala a zbělela, kluci mě
drželi tep a báli se o mě. Mně bylo rajsky, lehla jsem
si do trávy a rozplývala se blažeností. Nechápala jsem,
proč o mě kluci mají strach.

Roman konstatoval: "Ivan nás zabije, teď už v tom lítá
jeho holka taky, vona je přesnej feťáckej typ, slabá a
zranitelná."

Měli naprosto pravdu. Myslím, že jsem v tom lítala
fakt hned po první ráně.

Ivan to samozřejmě hned poznal. Hrozně jsme se poháda-
li. Rozešli jsme se, byl konec. Fet mi moh nahradit
všechno: Ivana, rodiče, mý sny, moh vyléčit mý deprese,
řešit mý problémy. Řešil všechno. Druhej den po tom prv-
ním fetu jsem takhle uvažovala.

Ten den jsem všechno vyřešila. Odstěhovala jsem se k
babičce, Ivanovi dala kopny. Nic mně nebylo a netrápilo.
Svět skrz jedy byl pro mě snesitelněj, a bez problémů.
Stala se ze mě feťáčka ze dne na den.

Rozhodla jsem se, že se ufetuju k smrti, protože svět
je odpornej a nemá smysl.. Život taky nemá smysl. Všich-
ní umřeme, na co nám budou prachy, baráky, co vyděláme,
na co dodržovat nějaký pravidla hry. Na co morálka,
prostě si budu dělat co chci, svoje tělo totálně voddě-
lám, je moje a můžu si s ním dělat co chci. Moje tělo
něco vydrží, jsem zdravá, můžu si klidně píchat deset
let, než se úplně dodělám. Takhle jsem uvažovala. Bylo
mi úplně jedno, kdy umřu. Kdyby mi někdo řek, že to bu-
de zítra, bylo by mi to fuk.

Píchala jsem si jen svalovky, držela jsem se rad klu-
ků z party, že je nejlepší si co nejdýl píchat jen sva-
lovky, dokud maj efekt, a pak teprve přejít na žíly.
Někdy se mi stávalo v průběhu dne, že jsem měla mdloby,
že mi selhával oběh. Zlobilo mě srdce. Při tomhle způso-
bu života to ale asi bylo normální. Píchala jsem si už
dvakrát denně.

Pak jsem musela i v práci. Začala jsem mít abstáky ja-
ko jsem je znala u Ivara: zimmici, návaly do hlavy, a-
gresivitu, nevolnost, bolelo mě celý tělo, hlavně ledviny.

Ve slabších chvílích jsem se rozhodovala jít k psychiatrovi a nechat fetů (jedině v abstráku). Psala jsem dokonce psychiatrovi dopis, aby mě poslal do léčebny, jenže jsem ho nikdy neposlala

V té době jsem vůbec nevěděla, co chci. Moje myšlenky byly rozdvojený. Bála jsem se Boha a na druhý straně jsem se ujišťovala, že není. Bála jsem se smrti a chtěla jsem umřít. Chtěla jsem fetů nechat a chtěla jsem se ufetovat k smrti, protože bez fetů se prostě nedá žít, ale jen živořit a život pro mě žádnéj jinej smysl neměl. Kvůli sobě jsem mohla klidně umřít.

Ten blázelec, co jsem měla v hlavě, nemoh nikdo rozmotat. Až se stalo konečně něco, co způsobilo obrat.

(Pokračování příště)

*
* *

"... a ty, co se rozhodli pro slohovou práci na téma Úspěchy budování socialismu v naší socialistické vlasti upozornuji pro jistotu předem - dodává češtinář maturantům - že 've psí' se píše odděleně, zatímco 'cugrunt' se píše dohromady. 'Prošustrovat' je výraz nespisovný a tudíž musíte najít něco jiného!

*
* *

Na Českou Katolickou Misi a na Oběžník přispěli

Bartošek	Bernhard	Brotánek	Dolgoruký - Scherer
Dubský	Fiedler	Hermann	Chladil Choutka
Kříž	Křížová	Kubů	Michel Opočenský
Schovanec	Stránský	Veselka	Vladislav

... a celá řada dárců, kteří si nepřejí být uvedeni

Všem upřímně

PÁN BŮH ZAPLAŤ !

Náš program:

Mše sv.: Vždy první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt
na šest večer (17h15) v kapli domu

CENTRE SEVRES

35, rue de Sèvres

75006 P A R I S (tél. 45-44-58-91)

metro SEVRES-BABYLONE

Po mši sv. pravidelná setkání s kulturně-náboženským
programem v sále č. 5 (přízemí domu)

Na říjen, listopad a prosinec připravujeme

21. října - Film o životě české menšiny v Rumunsku
(natočen začátkem osmdesátých let)
4. listopadu - PO BOHOSLUŽBÁCH ŽÁDNÉ SETKÁNÍ!!!
Celý dům, všechny sály jsou plně obsazeny
hosty novosvécenců, které na kněze vysvětlí
tento den kardinál J.-M. Lustiger v koste-
le sv. Ignáce vedle domu CENTRE SEVRES
18. listopadu - M. Jakeš v kruhu svých- záznam rozhovoru,
o kterém psal světový tisk a který ukazu-
je, kam až jsme klesli (ve svých "čelných"
představitelích). Nenechte si ujít!
2. prosince - PŘEDVÁNOČNÍ PRUDEJ KNIH
(zahájení už v 15 h 00; přerušeno po
dobu bohoslužeb mezi 17 - 18 hod)
16. prosince - Předvánoční aperitiv

OBĚŽNÍK – bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne
Certificat d'inscription n° 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement : 20 F

Editeur responsable : P. Petr Kolář SJ – 35, rue de Sèvres, 75006 PARIS – tél. 45 44 58 91

Les abonnements par chèque à l'adresse :

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris